

Interprovinciaal Overleg van, voor en door provincies

Op 15 april voert u een debat met de minister van Buitenlandse Zaken over de Raad Algemene Zaken. Graag brengen wij u enkele zorgen vanuit de provincies onder de aandacht ten aanzien van de Brexit Adjustment Reserve (BAR) en de Recovery and Resilience Facility (RRF).

Brexit Adjustment Reserve snel inzetten

De twaalf provincies zijn bezorgd over de economische schade die bedrijven, sectoren en gemeenschappen op dit moment ondervinden als gevolg van de Brexit. Ondanks het Brexit-akkoord worden Nederlandse bedrijven in een aantal sectoren bovengemiddeld getroffen door extra kosten en barrières. Wij zijn verheugd dat de Europese Commissie via de Brexit Adjustment Reserve (BAR) financiële middelen vrij maakt voor compensatie van de sectoren die het hardst getroffen worden. De allocatiemethode en verdeling van de middelen uit de BAR leidt tot veel discussie onder de lidstaten en in het Europees Parlement, waardoor de geraamde 750 miljoen Euro voor Nederland onder druk staat. Het is zaak dat Nederland zich in Brussel blijft inzetten om voldoende middelen uit de BAR te ontvangen om zo een passend antwoord te kunnen bieden op de substantiële economische schade ontstaan door Brexit. Voor de bedrijven en sectoren die substantiële schade leiden, pleiten wij er voor om: 1. snel te handelen, omdat bedrijven, sectoren, gemeenschappen en regio's op dit moment schade leiden. Daarom is het van belang de voorbereiding op de inzet van de BAR niet uit te stellen vanwege de demissionaire status van de regering. Uitstel tot na de verkiezingen en de vorming van een nieuw kabinet zou te lang duren en is niet nodig gezien het uitvoeringsgerichte karakter van de regeling. 2. bedrijven, sectoren en gemeenschappen die door Brexit getroffen worden, tegemoet te komen op basis van reële economische schade en dit te doen op basis van objectieve criteria. Dat zou bijvoorbeeld kunnen op basis van een update van de studie van het Plan Bureau van de Leefomgeving (PBL) naar de impact van Brexit (zie Korte termijn gevolgen van de Brexit | PBL Planbureau voor de Leefomgeving). Het PBL zou in dat geval door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat gevraagd kunnen worden haar studie te actualiseren op basis van het Brexit-akkoord (i.p.v. de voorliggende studie die is uitgevoerd op basis van een harde Brexit) en een doorrekening te geven van de schade voor sectoren en regio's in reële termen (i.p.v. de procentuele impact).

Verder roepen we op om specifiek rekening te houden met de bijzondere positie van het MKB. Ondanks dat zij bij de economische berekeningen niet direct als hardst getroffen naar boven komen, worden zij vaak onevenredig geraakt, doordat gemaakte kosten een hoger percentage van hun totale begroting uitmaken. Daarom vragen wij aandacht om in de randvoorwaarden van verdeling van de BAR-gelden specifiek op te nemen hoe het MKB aanspraak kan maken op deze gelden. Onze voorkeur gaat sterk uit naar maatregelen die het economisch herstel ten goede komen in plaats van de compensatie van eerder gemaakte kosten voor bewustzijns campagnes en investeringen in douanefaciliteiten.

Als provincies bieden we aan om in overleg met het rijk nauw betrokken te zijn bij de uitvoering van de BAR.

Gebruik Recovery and Resilience Facility (RRF) voor regionale economie & betrek de Regio

De maatschappij wordt over de volle breedte hard geraakt, dat zien we door de economische schade die bedrijven in verschillende sectoren op dit moment ondervinden in onze regio's, maar ook door de impact op het welzijn van iedere burger als gevolg van de corona-pandemie.

Wij willen graag uw aandacht vragen voor het proces inzake de voorbereiding van het nationaal herstelplan. Op 9 februari jl. is de RRF door het Europees Parlement vastgesteld en we zijn verheugd dat de Europese

Commissie (EC) diverse financiële middelen vrij maakt voor economisch herstel. We zien hier kansen om gezamenlijk toe te werken naar een weerbare Nederlandse economie. We zien daarvoor veel aanknopingspunten in het eerder aan u aangeboden IPO Herstelplan Regionale Economie en de daarin genoemde projecten en actielijnen. We hebben afgesproken, de programmeringstafels te benutten voor het gezamenlijk oppakken van maatschappelijke opgaven die het verdienvermogen van Nederland versterken. Het RRF zien wij als een belangrijke bron om de transities op het gebied van de circulaire economie, duurzame mobiliteit, de energieopgaven en digitalisering te versnellen.

We vinden het zorgelijk dat Nederland geen gebruik maakt van de indieningsmoment op 30 april 2021 gezien de urgentie van de economische situatie. Wij denken dat dit kan leiden tot onnodige vertragingen in de gezamenlijke voorbereiding, opmaak en politieke besluitvorming over de vorming van een nationaal herstelplan. Wij vragen ons af of dit het juiste signaal afgeeft aan onze Nederlandse (regionale) economie die schreeuwt om maatregelen.

We zijn als provincies bezorgd over de procedure en de voortgang in de opmaak van het nationaal herstelplan. We weten dat de ambtelijke verkenningen bij het Rijk en voorbereiding van de inhoudelijke fiches zijn gestart en wensen daarom als provincies om ambtelijk en bestuurlijk betrokken te worden bij de invulling van het nationaal herstelplan. De RRF-verordening stelt, dat regionale en lokale overheden naar behoren moeten worden geraadpleegd en betrokken; hetgeen tot nu toe nauwelijks van de grond is gekomen. Verder roepen we op om specifiek rekening te houden met de bijzondere positie van het MKB, dat vaak onevenredig geraakt wordt, doordat gemaakte kosten een hoger percentage van hun totale begroting uitmaken. Onze voorkeur gaat sterk uit naar maatregelen die het economisch herstel ten goede komen in lijn met het IPO Herstelplan, waarvan de prioriteiten goed aansluiten op de thema's van het RRF. Daarnaast is de vraag op welke manier de verschillende fondsen in gedeeld beheer (regionale fondsen, EFRO, REACT-EU, JTF etc.) integraal worden afgestemd en op elkaar worden aangesloten.

Wij stellen voor het RRF voor om te verkennen of gebruik kan worden gemaakt van bestaande structuren zoals de landsdelige operationele programma's en programmeringstafels herstel regionale economie om de administratieve lasten te beperken en om zo tot effectieve uitvoering te komen.